

LEHDISTÖTIEDOTE nro 69/26

Luxemburgissa 12.5.2026

Unionin tuomioistuimen tuomio asiassa C-797/23 | Meta Platforms Ireland (Sopiva korvaus)

Jäsenvaltiot voivat säätää, että lehtikustantajilla on oikeus sopivaan korvaukseen, kun ne antavat tietoyhteiskunnan palvelujen tarjoajille suostumuksen käyttää julkaisujaan

Euroopan unionin tuomioistuimen käsiteltäväksi saatettiin asia, jossa Meta on nostonut kanteen Italian viestintäalan valvontaviranomaisen (AGCOM) päätöstä vastaan. Metan mukaan Italian lainsäädännöllä, jossa vahvistetaan järjestelmä, jonka tarkoituksena on varmistaa sopiva korvaus lehtijulkaisujen verkkokäytöstä, rikotaan kustantajien oikeuksiin digitaalisilla sisämarkkinoilla liittyvää eurooppalaista sääntelykehystä.

Unionin tuomioistuin toteaa, että kustantajien oikeus sopivaan korvaukseen on yhteensopiva unionin oikeuden kanssa edellyttäen, että kyseinen korvaus on taloudellinen vastike suostumuksesta käyttää niiden julkaisuja verkossa. Kustantajien on lisäksi voitava kieltäytyä antamasta tätä suostumusta tai antaa se maksutta. Lisäksi palvelujen tarjoajilta, jotka eivät käytä näitä julkaisuja, ei voida vaatia maksua.

Palvelujen tarjoajille asetetut velvollisuudet neuvotella kustantajien kanssa, olla rajoittamatta sisältöjen näkyvyyttä neuvottelujen ollessa meneillään ja antaa korvauksen laskemiseksi tarvittavat tiedot vaikuttavat perustelluilta, vaikka ne rajoittavatkin elinkeinovapautta, koska niillä edistetään unionin oikeuden tavoitteita varmistaa tekijänoikeuden kannalta toimivat ja oikeudenmukaiset markkinat ja antaa kustantajille mahdollisuus saada investointiensa kustannuksia takaisin.

Unionin tuomioistuimen mukaan tällaiset velvollisuudet, jotka vahvistavat kustantajien suoja, mahdollistavat oikeudenmukaisen tasapainon luomisen yhtäältä elinkeinovapauden ja toisaalta teollis- ja tekijänoikeuksien sekä oikeuden tiedotusvälineiden vapautteen ja moniarvoisuuden välille.

Digitaalitekniikan kehitys on mullistanut merkittävästi media-alaa ja erityisesti painetun lehdistön alaa, joka joutuu vastaamaan käyttäjien muuttuneisiin tottumuksiin, verkkolehtien uutiskatsauspalvelujen nousuun ja uusien digitaalisten kanavien kilpailuun. Nämä muutokset ovat johtaneet kustantajien tulojen jyrkkään laskuun, mikä on vaarantanut niiden liiketoimintamallin ja keskeisen roolin demokraattisissa yhteiskunnissa. Tämän korjaamiseksi on tehty useita lainsäädäntöaloitteita, kuten **direktiivi tekijänoikeudesta digitaalisilla sisämarkkinoilla**¹. Kyseisellä direktiivillä otetaan lehtikustantajien eduksi käyttöön erityinen lähioikeus, kun tietoyhteiskunnan palvelujen tarjoajat käyttävät niiden julkaisuja verkossa, ja jonka avulla ne voivat erityisesti **sallia tai kieltää tällaisen käytön**².

Italian lainsäätäjät on pannut mainitun direktiivin täytäntöön säätämällä kustantajien **oikeudesta sopivaan korvaukseen** niiden julkaisujen verkkokäytöstä sekä järjestelmästä, jolla pyritään varmistamaan tämä. Näin ollen Italian lainsäädännössä velvoitetaan palvelujen tarjoajat neuvottelemaan tällaisesta korvauksesta kustantajien kanssa, olemaan rajoittamatta sisältöjen näkyvyyttä hakutuloksissa näiden neuvottelujen ollessa meneillään ja antamaan korvauksen laskemiseksi tarvittavat tiedot. Lisäksi lainsäädännöllä annetaan viestintäalan valvontaviranomaisen (AGCOM) tehtäväksi vahvistaa korvauksen perusteet, määrittää korvaus erimielisyystapauksessa ja varmistaa palvelujen tarjoajilla olevan tiedonantovelvollisuuden noudattaminen, myös seuraamusten avulla.

AGCOM määritteli vuonna 2023 tämän kansallisen lainsäädännön nojalla perusteet, joiden avulla voidaan määrittää sopiva korvaus, jonka tietoyhteiskunnan palvelujen tarjoajat maksavat lehtijulkaisujen verkkokäytöstä.

Yksi näistä palvelujen tarjoajista, Meta Platforms Ireland³, nosti Lazion alueellisessa hallintotuomioistuimessa (Italia) kanteen, jossa se vaati kyseisen päätöksen kumoamista. Meta kiistää päätöksen ja mainitun Italian lainsäädännön yhteensopivuuden unionin oikeuden, erityisesti kyseisen direktiivin ja Euroopan unionin perusoikeuskirjassa taatun elinkeinovapauden kanssa.

Kansallinen tuomioistuin on näin ollen esittänyt unionin tuomioistuimelle ennakkoratkaisupyynnön tarkistaakseen kansallisen lainsäädäntökehityksen yhteensopivuuden unionin oikeuden kanssa.

Unionin tuomioistuin toteaa, että **direktiivin tarkoituksena on antaa kustantajille yksinoikeus valmistaa kappale niiden julkaisuista ja yksinoikeus saattaa ne yleisön saataville**, jättämällä kuitenkin jäsenvaltioille harkintavaltaa näiden oikeuksien täytäntöönpanon varmistamisen osalta.

Tässä yhteydessä **lehdistöjulkaisujen kustantajien oikeus sopivaan korvaukseen voidaan hyväksyä edellyttäen, että kyseinen korvaus on taloudellinen vastike palvelujen tarjoajille** annetusta suostumuksesta valmistaa kappaleita näistä julkaisuista tai saattaa ne yleisön saataville **ja että nämä kustantajat voivat kieltäytyä antamasta tätä suostumusta tai antaa sen maksutta**. Lisäksi **palvelujen tarjoajilta ei voida vaatia maksua, jos ne eivät käytä tällaisia julkaisuja**. Kansallisen tuomioistuimen tehtävänä on tarkistaa, täyttääkö Italian lainsäädäntö nämä edellytykset.

Palvelujen tarjoajille asetetut **velvollisuudet neuvotella** kustantajien kanssa, **olla rajoittamatta sisältöjen näkyvyyttä** neuvottelujen ollessa meneillään ja **antaa** korvauksen **laskemiseksi tarvittavat tiedot voidaan myös hyväksyä**, jos näillä velvollisuuksilla voidaan **varmistaa** neuvottelujen **tasapuolisuus** ja jos niillä edistetään siten kustantajien suojan tavoitetta. Vain palvelujen tarjoajilla on nimittäin käytettävissään tiedot, joiden avulla voidaan arvioida lehtijulkaisujen verkkokäytön taloudellista arvoa, kuten tällaisesta käytöstä saatuja tai odotettavissa olevia tuloja. Näin ollen kustantajat ovat heikossa neuvotteluasemassa kyseisiin palvelujen tarjoajiin nähden sopivan korvauksen määrittämisen osalta. Lisäksi velvollisuus olla rajoittamatta julkaisujen näkyvyyttä neuvottelujen ollessa meneillään mahdollistaa kustantajiin kohdistuvan painostuksen torjumisen tai niiden lehtijulkaisujen käytön taloudellisen arvon salaamisen estämisen.

Samoin Italian lainsäädännössä **AGCOMille annetut valtuudet voidaan hyväksyä**, koska niillä pyritään **varmistamaan kustantajille annettujen oikeuksien tehokas täytäntöönpano**.

Lopuksi unionin tuomioistuin toteaa, että **nämä velvollisuudet, joihin liittyy AGCOMin valta asettaa seuraamuksia, rajoittavat palvelujen tarjoajien elinkeinovapautta**⁴.

Se toteaa kuitenkin, että jollei kansallisen tuomioistuimen suorittamasta tarkistuksesta muuta johdu, **tämä rajoitus vaikuttaa perustellulta ja oikeasuhteiselta** siihen **unionin oikeuden tavoitteeseen nähden**, jona on varmistaa tekijänoikeuden kannalta toimivat ja oikeudenmukaiset markkinat ja antaa kustantajille mahdollisuus saada takaisin julkaisujensa tuottamiseen tarpeelliset investoinnit. Unionin tuomioistuin toteaa erityisesti, että tällaisten velvollisuuksien asettaminen palvelujen tarjoajille mahdollistaa **oikeudenmukaisen tasapainon** luomisen yhtäältä **elinkeinovapauden** ja toisaalta **immateriaalioikeuksien** sekä **tiedotusvälineiden vapauden ja moniarvoisuuden** välille.

HUOMAUTUS: Ennakkoratkaisupyynnö antaa jäsenvaltioiden tuomioistuimille mahdollisuuden esittää käsiteltävänä olevassa asiassa unionin tuomioistuimelle kysymyksiä unionin oikeuden tulkinnasta tai unionin toimen pätevydestä. Unionin tuomioistuin ei ratkaise kansallisen tuomioistuimen käsiteltävänä olevaa oikeusriitaa. Kansallisen tuomioistuimen tulee ratkaista asia unionin tuomioistuimen ratkaisun mukaisesti. Unionin tuomioistuimen ratkaisu sitoo samalla tavoin muita kansallisia tuomioistuimia, joiden käsiteltäväksi saatetaan samankaltaisia kysymyksiä.

Tämä on tiedotusvälineiden käyttöön tarkoitettu epävirallinen asiakirja, joka ei sido unionin tuomioistuinta.

Tuomion [koko teksti ja siitä mahdollisesti laadittu tiivistelmä](#) julkaistaan CURIA-sivustolla tuomion julistamispäivänä.

Lisätietoja: Jarosław Zasada ☎ +352 4303 2793.

Kuvia tuomion julistamistilaisuudesta on saatavilla [Europe by Satellite](#) -sivustolla. ☎ +32 2 296 4106.

¹ Tekijänoikeudesta ja lähioikeuksista digitaalisilla sisämarkkinoilla ja direktiivien 96/9/EY ja 2001/29/EY muuttamisesta 17.4.2019 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston [direktiivi \(EU\) 2019/790](#).

² Direktiivin 2019/790 15 artikla.

³ Se tunnetaan erityisesti Facebook-verkkoyhteisöpalvelun hallinnoijana.

⁴ Perusoikeuskirjan 16 artikla.